

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

щодо виконання Ужгородським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги річного плану діяльності

на 2023 рік у II кварталі

Зміст

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за стратегічними цілями:

[1.1.] Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей.

[1.2.] Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги

[1.3.] Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів

[1.4.] Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфліктів із законом (в адміністративному та кримінальному процесі)

Розділ II. Результативні показники діяльності

[2.1] Результативні показники діяльності місцевих центрів

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за стратегічними цілями

За II квартал 2023 року робота Ужгородського місцевого центру з надання БВПД була зосереджена на переорієнтації роботи місцевого центру в умовах введення воєнного часу, надання правової допомоги вимушеним переселенцям зі Сходу України, ВПО, посилення правової спроможності і правових можливостей територіальних громад, співпраці з органами місцевого самоврядування і об'єднаними територіальними громадами, громадськими організаціями, іншими організаціями-партнерами, налагодження співпраці з волонтерами, питаннях покращення роботи структурних підрозділів центру і бюро правової допомоги в умовах воєнного часу.

Протягом звітнього періоду працівниками центру взято участь у підготовці надання усних та письмових консультацій клієнтам, консультування в телефонному режимі, в тому числі взято участь у роботі з консультування громадян через Контактний центр 0800 213 103, здійснення виїздів до місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, які перемістилися з територій, де проводяться бойові дії, участь у різноманітних заходах, інформаційних вебінарах, тренінгах, онлайн нарадах, конференціях тощо.

Також працівники центру взяли участь у реалізації програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» по інформуванні населення про впровадження земельної реформи в Україні.

Пріоритетними завданнями Ужгородського місцевого центру з надання БВПД є те, щоб люди у територіальних громадах мали кращі можливості для реалізації своїх прав, ранній доступ та інклюзивність, наповнення і популяризація довідково-інформаційної платформи правових консультацій «WikiLegalAid», робота з надання якісних послуг безоплатної правової допомоги, продовження роботи по клієнтоорієнтуванню, інноваційності та ефективності системи БПД. Для виконання даних завдань протягом звітнього періоду місцевим центром проводились зустрічі з керівниками органів місцевого самоврядування та ТГ, численні правопросвітницькі заходи, організовано роботу виїзних прийомів громадян та консультаційних пунктів доступу до БПД, у тому числі до місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, які перемістилися з територій, де проводяться бойові дії, використання технічних засобів по онлайн інформуванню населення, залучення до волонтерської діяльності, обмін досвідом тощо.

[1.1.] Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей

Протягом звітнього періоду Ужгородський місцевий центр з надання БВПД провів ряд правопросвітницьких заходів.

Зокрема, з метою роз'яснення змісту ключових реформ у сфері земельного законодавства,

19 квітня, в рамках реалізації Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство», директор Ужгородського МЦ та надання БВПД Михайло Давиденко та заступник начальника відділу БПД Центру Анжеліка Машкова провели правопросвітницький захід на тему "Земельна реформа в Україні. Земельні відносини під час воєнного стану" в с. Холмок Холмківської ТГ.

18 травня, в рамках реалізації Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» директор МЦ М. Давиденко, начальний відділу БПД В. Чепка, заступник начальника відділу А. Машкова, завідувач сектору Перечинське бюро правової допомоги Т. Кость провели правопросвітницький захід на тему "Земельна реформа в Україні. Земельні відносини під час воєнного стану" у с.Вільшинки Ужгородсьеого району. Фахівці розповіли присутнім про внесення змін до земельного законодавства під час дії воєнного стану, пільгові категорії права на безоплатну вторинну правову допомогу, у тому числі громадян України - власників земельних ділянок, які проживають у сільській місцевості.

25 травня, в рамках реалізації Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» завідувач сектору Чопське бюро правової допомоги Марія Чайка провела правопросвітницький захід на тему "Земельна реформа в Україні. Земельні відносини під час воєнного стану" у с. Ратівці Сюртівської ТГ. Юристка розповіла присутнім про внесення змін до земельного законодавства під час дії воєнного стану, пільгові категорії права на безоплатну вторинну правову допомогу, у тому числі громадян України - власників земельних ділянок, які проживають у сільській місцевості; ознайомила з порядком звернення до бюро правової допомоги для отримання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги, навела приклади успішних кейсів по земельних питаннях.

08 червня, в рамках реалізації Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» завідувач сектору Чопське бюро правової допомоги Марія Чайка провела правопросвітницький захід на тему "Земельна реформа в Україні. Земельні відносини під час воєнного стану" с. Сюрте.

30 червня, у рамках реалізації Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство», головний юрист сектору Ужгородське бюро правової допомоги Фуцур Наталія та головний юрист відділу надання безоплатної правової допомоги Ужгородського місцевого центру з надання БВПД Бондарева Віталіна провели правопросвітницький захід на тему «Земельна реформа в Україні. Земельні відносини під час воєнного стану» в Сторожницькому старостаті Холмківської ТГ.

Проведення тематичних заходів з правової освіти, толерантного ставлення до людей, у тому числі недискримінації для ВПО, осіб, які належать до основних і демографічних груп населення, інвалідів, пенсіонерів

В умовах воєнного стану питання захисту та дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб є одним із важливих завдань держави. Як і створення умов для добровільного повернення таких осіб до покинутого місця проживання або інтеграції за новим місцем проживання в Україні.

20 квітня, завідувач сектору Перечинське бюро правової допомоги Т. Кость провела правопросвітницький захід в КЗ «Публічна бібліотека» Перечинської міської ради на тему «Право на БПД. Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування».

24 квітня, завідувач сектору Ужгородське бюро правової допомоги Петро Крон провів правопросвітницький захід та консультування громадян в консультаційному пункті доступу до БПД - Обласному госпіталі ветеранів війни Закарпатської обласної ради. Як показує практика, доволі часто військові не обізнані із своїми правами та не мають можливості звернутися за правничою допомогою самостійно, оскільки перебувають на лікуванні.

24 травня, директор Ужгородського місцевого центру з надання БВПД Михайло Давиденко взяв участь у перегляді та обговоренні фільму «Боги Моленбеку» про дітей в період війни, який відбувся в рамках заняття «Поговоримо про права», яке проводив благодійний Фонд «Карітас» для дітей. Модераторкою виступала Марія Симкович. В акції також взяли участь діти родин, в тому числі і ВПО, які проживають у Закарпатській області та знаходяться під опікою цього благодійного фонду. Під час обговорення фільму піднімалися різноманітні питання представництва і захисту прав дітей, шкільного булінгу, безпеки у кібер-

просторі, убезпечення від проявів насильства, застосування практичних моделей поведінки дітей в екстремальних ситуаціях.

1 червня, провів правопросвітницький захід в консультаційному пункті доступу до БПД Великоберезнянській ТГ, головний юрист сектору Великоберезнянське бюро правової допомоги Ю. Балаж для ВПО.

Спільні зустрічі з метою налагодження співпраці з громадськими організаціями, органами місцевого самоврядування, комунальними установами

03 травня, правопросвітницький захід на тему “Шкільний булінг” фахівцями місцевого центру працівниками місцевого центру проведено для учнів 5-го та 9-го класів Ужгородської спеціалізованої школи I-III ступенів № 3 з поглибленого вивчення англійської мови. В ході заходу, фахівці зазначили, що булінг - це форма психологічного насильства у вигляді травлі, бойкоту, насмішок, дезінформації псування особистих речей, фізичної розправи, тощо та розповіли про види та форми булінгу, які фактори впливають на агресивну поведінку людей та до яких наслідків це призводить і що робити у випадку виявлення факту булінгу.

23 травня, директор Ужгородського МЦ М. Давиденко та головний юрист сектору Ужгородське бюро правової допомоги Н. Фуцур взяли участь у робочій зустрічі представників НЕЕКА та Ужгородського бюро БВПД, за участі UNICEF. Юристами обговорено найбільш важливі питання, що виникають при наданні правової допомоги внутрішньо переміщеним особам. Перша частина семінару включила детальне обговорення проблемних питань з приводу соціальних

виплат для ВПО.

29 травня, працівники Ужгородського МЦ з надання БВПД провели зустріч з колегою з міста Жиліна, Якуб Улагер, який працює юристом в центрі правової допомоги Республіки Словаччина «Human Rights League» (Ліга за права людей). В ході цікавого обміну інформацією сторони розказали про свою роботу, особливості функціонування системи безоплатної правової допомоги в своїх країнах, правову допомогу, яку можуть отримати біженці з України, що виїхали в

результаті військових дій, тощо. Зокрема, біженці з України можуть отримати в Словаччині правову допомогу в сферах сімейного, трудового, цивільного права та для отримання статусу тимчасового притулку.

12 червня, відбулась робоча зустріч у форматі «круглого столу», у якій взяли участь директор Ужгородського МЦ з надання БВПД Михайло Давиденко та Інна Сабадош - експерт проекту, представник (ЗГЖО) «Веста» та директор Наталія Мигалина і працівники Центру надання соціальних послуг та безпеки громадян «Плішка» Оноківської сільської ради. ЗГЖО «Веста» з травня місяця 2023р. є виконавчим партнером проекту МОМ «Розбудова спроможності Національного механізму взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми, в Закарпатській області».

13 червня директор Ужгородського місцевого центру з надання БВПД Михайло Давиденко взяв участь у робочій зустрічі з головою Чопської міської ради Валерієм Самардаком та директором міського центру соціальних служб Чопської міської ради Мар'яною Граб.

13 червня, директор центру М. Давиденко провів робочу зустріч з головою Холмківської територіальної громади Ужгородського району Тетяною Вачіля. Багаторічне знайомство, наявність меморандуму про співпрацю і налагоджена взаємодія стали запорукою ґрунтовної розмови про проблеми життєдіяльності громади, особливості врядування, питання представництва, захист прав і інтересів місцевого населення, виявлення осіб, яким необхідно надання БВПД.

Чергова робоча зустріч в рамках підготовки до виконання змін до Закону України «Про правову допомогу», які вводять нову пільгову категорію для

надання БВПД на безоплатній основі, а саме постраждалі від торгівлі людьми відбулась 20 червня ц.р. Михайло Давиденко, директор Ужгородського місцевого центру з надання БВПД і Василь Грицик, начальник Управління інспекційної діяльності у Закарпатській області Західного міжрегіонального управління Державної служби з питань праці та Ярослав Турянський, начальник відділу праці, обговорили питання завдання державних органів в цій сфері захисту прав і свобод громадян, узгодження спільних дій в рамках виконання вимог закону, виявлення фактів торгівлі людьми в Закарпатській області, організації роботи по перенаправленню і захисту цієї вразливої категорії населення системою БПД.

Розвиток інституту волонтерства у сфері надання БПД

22 травня, директор Ужгородського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Михайло Давиденко і головний юрист центру Віталіна Бондарева взяли участь у роботі кіноклубу медіапросвіти з прав людини Docudays UA при ГО Центр культурних ініціатив "Фортеця Унг", до якого долучилась старший інспектор відділу зв'язків з громадськістю Управління Національної патрульної поліції в Закарпатській області старший лейтенант

поліції Мар'яна Павлишинець. Зазначимо, що модераторкою кіноклубу медіапросвіти виступала Лариса Шувалова, яка також є волонтером системи БПД. Метою заходу було підсилення обізнаності про існуючі ризики інтернет-гравців та користувачів у мережі інтернет, ознайомлення їх зі шляхами уникнення або зменшення цих ризиків. Учасники заходу переглянули та обговорили документальний фільм "Пранкнули", в якому розповідалось про тему кібербулінгу та небезпеки, спричинені даним явищем.

Протидія домашньому насильству

23 травня, директор Ужгородського місцевого центру з надання БВПД Михайло Давиденко провів робочу зустріч на базі

перебування мобільної бригади соціально-психологічної допомоги в м. Ужгород. В рамках виконання проєкту UNFPA і Фонду ООН у галузі народонаселення "Міста і громади, вільні від домашнього насильства", Михайло Давиденко взяв участь у робочій зустрічі з новопризначеним заступником директора - начальником служби Денний центр соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, Мар'яною Сливка. Михайло Давиденко ознайомився з умовами перебування постраждалих у кризових кімнатах, принципах роботи облаштованої «Зеленої кімнати», яка створена для ефективної роботи психолога та потерпілої дитини.

Інформація про роботу місцевого центру з надання БВПД регулярно відображалася на офіційній сторінці центру у фейсбуці. Також наявні ряд публікації на сайтах партнерів, друкованих ЗМІ, в онлайн-ЗМІ.

У звітному періоді, завідувач сектору Ужгородське бюро правової допомоги Петро Крон виступив на радіо на тему “Домашнє насильство та його види”. **Працівники місцевого центру регулярно здійснювали оновлення, доповнення консультацій на довідково-інформаційній платформі Wikilegalaid.**

[1.2.] Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги

12 травня, директор Ужгородського місцевого центру з надання БВПД Михайло Давиденко взяв участь у зустрічі сімей осіб, зниклих безвісті за особливих обставин, з радником Уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісті за особливих обставин – Іваном Ангеліним та представником Уповноваженого у Закарпатській області – Властою Рейпаші.

"Конфлікт-менеджмент" - під такою назвою в Ужгороді відбувся тренінг для фахівців системи БПД та адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правової допомоги на Закарпатті. В тренінгу, що відбувся 5 травня, взяли участь працівники місцевого центру. 29 травня, М. Давиденко взяв участь у науково-практичному семінарі на юридичному факультеті на тему: «Правовий захист дітей, потерпілих від війни: міжнародні стандарти та національні гарантії». Усі присутні мали нагоду послухати спеціальний виступ Dr. Enrico Albanesi (Університет Генуї) щодо проблем захисту прав дитини у ЄС та Італії.

31 травня, представники системи БПД на Закарпатті та Регіонального представництва УВКБ ООН провели робочу зустріч з питань взаємодії структур та забезпечення реалізації права на захист та доступ до правової допомоги біженців, шукачів притулку, осіб без громадянства та під ризиком безгромадянства.

Сторони поінформували про результати роботи щодо надання правової допомоги цим категоріям осіб та виокремили питання, які потребують детальнішого обговорення та врегулювання, а також домовилися про проведення спільних

заходів. Зокрема, йшлося про створення спільних консультаційних пунктів для осіб без громадянства.

25 травня, в с. Невицьке працівники Ужгородського МЦ В. Чепка та А. Машкова взяли участь у дводенному тренінгу щодо документування осіб без громадянства та осіб з невизначеним громадянством. Тренінг організований Координаційним центром з надання правової допомоги, Міжнародною організацією праці, НЕЕКА, ЮНЕЙДС та Управлінням Верховного комісара ООН у справах біженців.

Протягом звітного періоду налагоджено співпрацю з партнерськими організаціями, зокрема, **Ужгородським місцевим центром з надання БВПД** підписано один меморандум про співпрацю з Центром надання соціальних послуг та безпеки громадян “Плішка” Оноківської сільської ради.

[1.3.] Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів

В Ужгородському місцевому центрі з надання БВПД належним чином організовано роботу виїзних консультувань, у тому числі в рамках роботи консультаційних пунктів доступу до безоплатної правової допомоги, спрямованих на роз'яснення змісту ключових реформ (змін у законодавстві) у **сфері земельного законодавства, надання методичної допомоги ОМС щодо БПД.**

18 травня, з метою реалізації Програми «Прискорення приватних інвестицій в сільське господарство» директор Ужгородського місцевого центру з надання БВПД Михайло Давиденко та завідувач Перечинського бюро правової допомоги Тетяна Кость провели правопросвітницький захід на тему «Земельні правовідносини в умовах воєнного стану» в сільській раді с. Вільшинки Ужгородського району.

24 квітня, на базі Ужгородського районного сектору № 2 філії Державної установи «Центр пробації» в Закарпатській області завідувачем сектору «Перечинського бюро правової допомоги» Тетяною Кость проведено прийом громадян, що перебувають на обліку сектору пробації.

25 травня, виїзний прийом громадян провів головний юрист Ю.Балаж в с. Малий Березний.

6 червня, головний юрист сектору Великоберезнянське бюро правової допомоги Ю. Балаж провів прийом громадян в Великоберезнянському РТЦК та СП.

7 червня, завідувач сектору Чопське бюро правової допомоги Марія Чайка провела консультування громадян в рамках роботи консультаційного пункту доступу до системи БПД – ЦНАП Чопської міської ради.

8 червня, завідувач сектору Перечинське бюро правової допомоги Т.Кость провела виїзний прийом громадян в рамках реалізації Програми “Прискорення приватних інвестицій в сільське господарство” в с. Ворочево.

9 червня, прийом громадян проведено головним юристом сектору Ужгородське бюро правової допомоги Н. Фуцур у Кризовому центрі.

14 червня, головним юристом відділу БПД В. Бондаревою проведено прийом громадян в консультаційному пункті доступу до БПД - Ужгородській районній філії ДУ “Центр пробації”.

20 червня, головний юрист Великоберезнянське бюро правової допомоги Ю.Балаж провів прийом громадян у ЦНАП Великоберезнянської селищної ради.

21 червня, завідувач сектору Перечинське бюро правової допомоги Т. Кость провела виїзний прийом громадян у Перечинському відділі Ужгородської філії Закарпатського ОЦЗ.

21 червня, завідувач сектору Ужгородське бюро правової допомоги Петро Крон провів прийом громадян - ВПО в консультаційному пункті доступу до БПД - ГО “Я- Маріуполь”.

Протягом звітнього періоду, з метою підвищення якості надання БПД, проведено робочі зустрічі з адвокатами для обговорення складних та актуальних питань; поширення позитивного досвіду, кращих практик адвокатів, які працюють у системі БПД.

1.4. Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфліктів із законом (в адміністративному та кримінальному процесі)

З метою інформування про безоплатну правову допомогу, консультування з різних правових питань, 03 травня та 18 травня директор Михайло Давиденко та головний юрист сектору Ужгородське бюро правової допомоги Н. Фуцур провели виїзні прийоми громадян та правопросвітництво на тему «Відновне правосуддя для неповнолітніх» на базі Ужгородського районного відділу філії Державної установи «Центр пробації».

